



USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE



Европско движење Северна Македонија
European Movement North Macedonia

ПРЕПОРАКИ

НАЦИОНАЛНА КОНВЕНЦИЈА ЗА ЕВРОПСКА УНИЈА ВО СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

10 сесија на Работна Група 3 – Правосудство и основни права

(Поглавје 23)

Скопје, 4 Мај (Среда) 2022

„АКТУЕЛНИТЕ ПРЕДИЗВИЦИ ВО МАКЕДОНСКОТО ПРАВОСУДСТВО НИЗ ПЕРСПЕКТИВАТА НА ПРЕПОРАКИТЕ НА НАЦИОНАЛНАТА КОНВЕНЦИЈА ЗА ЕВРОПСКАТА УНИЈА ВО СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА “

1. Во периоди кога се појавува недостиг од судии во одредени судови, се препорачува примената на чл. 39 од Законот за судовите, односно упатување на судија од еден во друг суд на определено време. Се препорачува Министерството за правда да го анализира проблемот поврзан со функционирањето на системот на визитинг судии кои се поставуваат за одреден временски период со цел наоѓање на решенија од мотивациона природа.
2. Надлежните институции (совети, академија) се препорачува да го подобрат аспектот на планирање на обуките за идни судии и обвинители следејќи ја динамиката на одлив на кадри од системот, а со цел адекватна и навремена обука на нови кадри.
3. Ѓ се препорачува на Академијата за судии и обвинители да ја зголеми транспарентноста во процесот на селекцијата на пријавените кандидати.
4. Се препорачува да се изгради систем на мерливост на квалитетот на обуките кои се спроведуваат во Академијата за судии и обвинители и да се зајакне обуката во насока на индивидуална работа со кандидатите.
5. Владата да ја разгледа можноста за намалување на сложените бирократски процедури при вработување на кадри во судските служби (судска администрација) што ќе влијае на зголемување на независноста на судството т.е. би се намалила државната контрола. Исто така, се препорачува да профункционира мерит системот предвиден во законот, редовно да се унапредуваат кадрите во насока на подобрување на нивниот статус.
6. Советот за ЈО и Судскиот совет да иницираат постапка за креирање на формализиран внатрешен систем на менторство кој ќе овозможи



SFPA
Slovak Foreign Policy Association



професионализација на младите новоизбрани кадри преку соодветно практично искуство.

7. Се препорачува на Судскиот совет, при одлучување за одговорност на судиите, процесот да се спроведува на транспарентен начин со подетално информирање од страна на надлежните служби. Во истиот контекст се препорачува, пред да се изрече најстрогата дисциплинска мерка (разрешување) да се разгледа можноста за други дисциплински мерки, зависно од видот и тежината на дисциплинската повреда.
8. За подобрување на квалитетот на правосудниот систем, Владата и другите надлежни инстанции неопходно е да ги обезбедат финансиските ресурси во висина на законската рамка (0,8% од БДП) која за сега се исполнува половично (0,4%).
9. За ефикасно спроведување на проектот за оптимизација на судската мрежа неопходно е да се направи детална анализа на секој суд во државата со цел да се надмине проблемот со кој се соочуваат малите судови кои немаат можност да развијат кадри со потесна специјализација (како што покажува практиката со судовите со проширена надлежност). Се препорачува спојување на помали со поголеми судови и формирање на судски одделенија.
10. Министерството за правда да поведе иницијатива во врска со постапката за оценување на квалитетот во работењето на јавните обвинители (измени во Законот за ЈО) во насока на зголемување на надлежностите на Советот на јавни обвинители.
11. Министерството за правда да ја разгледа можноста за измена на процесните закони во насока на електронско обезбедување на докази, овозможување на онлајн судења и сл., со цел усогласување на процесот на дигитализација и законодавството (измени на Законот за кривичната постапка, Законот за парничната постапка, Законот за правда за децата и други закони и да се предвиди можноста и за онлајн и хибридни судења).
12. Се препорачува разгледување на прашањето околу надлежноста за постапување по предмети од областа на организираниот криминал и корупција во насока на децентрализација по апелациони подрачја.

